

federale overheidsdienst
**VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

service public fédéral
**SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT**

**TECHNISCHE COMMISSIE
VOOR VERPLEEGKUNDE**

**COMMISSION TECHNIQUE DE
L'ART INFIRMIER**

Vraag 2011/20

**Extubatie van een patiënt door
een verpleegkundige
gespecialiseerd in intensieve
zorg en spoedgevallenzorg**

09/02/2012

Question 2011/20

**Extubation d'un patient par un
infirmier spécialisé en soins
intensifs et d'urgence**

09/02/2012

**Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg &
Crisisbeheer**

Strategie van de Gezondheidszorgberoepen
Technische Commissie voor Verpleegkunde
Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.fgov.be

**Direction générale Soins de santé primaires &
Gestion de crises**

Stratégie des Professions des Soins de Santé
Commission Technique de l'Art Infirmier
Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.fgov.be

09/02/2012

VRAAG 2011/20**Extubatie van een patiënt door een verpleegkundige gespecialiseerd in intensieve zorg en spoedgevallenzorg****1. Vraag**

Is de extubatie van een patiënt door een verpleegkundig die houder (of niet) is van de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorg en spoedgevallenzorg, in een afdeling van intensieve zorgen, toegelaten door de lijst met handelingen wanneer deze verricht wordt op medisch voorschrift en in aanwezigheid van een arts op de afdeling?

Deze handeling wordt aangeleerd in de verpleegscholen. Zij wordt quasi dagelijks uitgevoerd door verpleegkundigen van de betrokken instelling maar men vindt deze handeling niet terug in de lijst met handelingen.

2. Antwoord

Wie bevoegd is voor het plaatsen van een canule of toestel, is bevoegd ze te verwijderen onder dezelfde voorwaarden als het plaatsen.

Verpleegkundigen zijn bevoegd voor het uitvoeren van een endotracheale intubatie bij een reanimatie (cardiopulmonaire resuscitatie met invasieve middelen). Dit is een handeling B2, die een medisch voorschrift vereist (mondeling, schriftelijk of onder vorm van een staand order). Verpleegkundigen met de bijzondere beroepstitel intensieve zorg en spoedgevallenzorg mogen ze uitvoeren als B1-handeling dus zelfstandig op diensten I.Z., spoedgevallenzorg en ambulancediensten 100. Zowel voor B1 als voor B2-handelingen moet in de instelling een procedure opgemaakt zijn die de uitvoering omschrijft. De aanwezigheid van een arts is in dit geval niet vereist.

Wanneer het gaat om een geplande intubatie of extubatie voor beademing of anesthesie, kan de verpleegkundige deze enkel uitvoeren als "assistentie bij medische ingrepen" of "assistentie bij anesthesie" (B2-handelingen). Deze vereisen een medisch voorschrift (mondeling, schriftelijk of onder vorm van een staand order). Het K.B. van 18 juni 1990 bepaalt dat assistentie inhoudt dat arts en verpleegkundige samen handelingen verrichten bij een patiënt, waarbij er direct verbaal en visueel contact tussen hen bestaat. Ook hier dient in de instelling een procedure aanwezig te zijn.

QUESTION 2011/20**Extubation d'un patient par un infirmier spécialisé en soins intensifs et d'urgence****1. Question**

Sur la base de la liste des actes, l'extubation d'un patient par un infirmier porteur (ou non) du titre professionnel particulier d'infirmier spécialisé en soins intensifs et d'urgence est-elle autorisée dans une unité de soins intensifs, lorsqu'elle est pratiquée sur prescription médicale et en présence d'un médecin dans l'unité ?

Cet acte est enseigné dans les écoles de nursing. Il est pratiqué quasi quotidiennement par les infirmiers de l'institution concernée, mais on ne retrouve pas cet acte dans la liste des actes.

2. Réponse

Quiconque est habilité à poser une canule ou un appareil, est habilité à l'enlever aux mêmes conditions.

Les praticiens de l'art infirmier sont habilités à pratiquer une intubation endotrachéale dans le cadre d'une réanimation (réanimation cardiopulmonaire avec moyens invasifs). Il s'agit d'un acte B2, qui requiert une prescription médicale (orale, écrite ou ordre permanent). Le personnel infirmier porteur du titre professionnel particulier en soins intensifs et d'urgence peut donc accomplir cet acte de manière autonome en tant que prestation de type B1 dans les services de soins intensifs, soins d'urgence et services d'ambulances 100. Tant pour les actes B1 que B2, une procédure décrivant leur exécution doit être prévue dans l'établissement. La présence d'un médecin dans ce cas n'est pas exigée.

Lorsqu'une intubation ou extubation est prévue aux fins de ventilation ou d'anesthésie, le praticien de l'art infirmier ne peut l'exécuter qu'à titre d'« assistance lors de prestations médicales » ou d'« assistance dans le cadre d'une anesthésie » (actes de type B2). Ces actes exigent une prescription médicale (orale, écrite ou ordre permanent). L'AR du 18 juin 1990 stipule que l'assistance implique que le médecin et le praticien de l'art infirmier exécutent conjointement des actes chez un patient et qu'il existe entre eux un contact verbal et visuel direct.

Dans ce cas aussi, une procédure doit être prévue dans l'établissement.

Marc Van Bouwelen

Voorzitter
Technische Commissie voor Verpleegkunde

Président
Commission technique de l'art infirmier